

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KPE/PM2	Strana:	1 / 5
Název předmětu:	Politické myšlení 2		
Akademický rok:	2018/2019	Tisknuto:	18.08.2019 20:21

Pracoviště / Zkratka	KPE / PM2			Akademický rok	2018/2019
Název	Politické myšlení 2			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	24 / -	4 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Hodnotící stupnice	A B C D E F				
Hod. v komb. formě studia					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita					
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	KPE/SPZ nebo KPE/SPZD				
Splnit všechny podmiňující předměty před zápisem	ANO				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Požadavky na studenta

Zkoušku může absolvovat pouze student, kterému bude udělen zápočet za schválenou písemnou práci. Zkouška proběhne formou testu s otevřenými otázkami. Pokud student získá alespoň 50% bodů, zkoušku vykonal úspěšně.

Podmínky pro vypracování zápočtové písemné práce:

- Práci bude odevzdána nejméně 10 dní před zkouškou, nejpozději však 15. 1. 2019. Termín nebude prodloužen! Práce lze odevzdávat od 5. 12. 2018.
- Práce může být vrácena k úpravám. Termín odevzdání vrácené práce je pak prodloužen do 22. 1. 2019.
- Práce bude mít velikost nejméně 9000 znaků a maximálně 13000 znaků (vč. mezer). Do rozsahu se započítává pouze čistý text bez titulní strany, seznamu literatury, životopisných údajů o zvolených autorech (ty v práci vůbec nemusí být), úvodu a závěru, pokud nepřinášejí nic argumentačně odlišného od toho, co je v textu samotné eseje (takové úvody a závěry v práci být vůbec nemusí).
- Práce bude odevzdána skrze "semestrální práce" v IS STAG, a to ve formátu docx, doc nebo rtf. Neodevzdávejte práci ve formátu pdf (nelze zjistit počet znaků), ani v odt (někdy bývá problém s otevřením souboru). Nemáte-li textový editor Word, můžete si jej zdarma stáhnout ze stránek univerzity. Dokument bude mít v názvu jméno studenta!
- Téma si vyberete z nabízených okruhů (v IS STAG viz "Předpoklady"), když zvolíte dva až tři (ne více, ne méně!) myslitele a porovnáte jejich myšlenky. Volit si můžete pouze ty myslitele, kteří jsou uvedeni v seznamu přednášek. Výjimkou jsou představitelé ekologismu a feminismu, zde je možno po konzultaci se mnou zvolit jiné autory.
- Práce bude obsahovat vlastní zhodnocení myšlenek jednotlivých autorů, popř. porovnání se současnou nebo nedávnou politickou situací (ať již vnitropolitickou či mezinárodní). Práce nemá být popisem přečtených knih, "čtenářským deníkem" v podobě výpisků z knih, ani referátem o těchto knihách.
- Esej bude obsahovat seznam použité literatury a řádně uvozovkami označené citáty z použité literatury s plným bibliografickým údajem, vč. čísla stránky, ze které student cituje. Esej musí obsahovat alespoň pět přímých citátů z primární literatury (tj. z děl probíraných autorů), přičemž student musí citovat alespoň dva autory různých děl primární literatury. Zvolené citáty musí charakterizovat povahu fenoménů, které kniha popisuje. Do seznamu citací nejsou započítávány obecné definice, historické údaje,

tvrzení obecně známého či popisného charakteru typu "liberalismus je ideologie" či "roční příjem z těchto návštěv dosahoval až 400 liber, což znamená překvapivě vysoký počet 96 000 návštěv za rok" atp.

7. Pokud citujete z "readerů", nemůže být v závorce za citací uvedeno (Ball, Dagger) či (Garner, Oldenquist), ale musí být uveden autor statě, neboť z jeho textu citujete. Editory readerů uvedete až v seznamu literatury. V textu bude např. uvedeno (Hitler, 1991: 299) a v seznamu literatury pak Hitler, Adolf. "Nation and Race." In Ball, Terence, Richard Dagger (eds). 1991. Ideals and Ideologies: A Reader. New York: HarperCollins.

8. Nevyhovující eseje, ať již po formální nebo obsahové stránce, budou vráceny k přepracování. Důvodem k vrácení práce je i nadměrný počet pravopisných chyb, překlepů či nesmyslů, které vznikly na základě automatických oprav pravopisu - ty doporučuji vypnout.

9. Bude-li práce vykazovat známky plagiátorství, nebude autorovi udělen zápočet a bude muset předmět znovu absolvovat v následujícím akademickém roce. Ten, kdo se tohoto odporného a zavrženíhodného činu, nedůstojného zralé a morálně dospělé lidské osobnosti dopustí, může být navíc v budoucnu donucen abdikovat na pozici ministra či ministryně. Za plagiát je považována taková práce, kde budou nepřiznané citace z jiných zdrojů, či která se bude obsahem, způsobem argumentace a výběrem citací nápadně podobat jiným písemným pracím. Mezi plagiáty se počítají i autoplagiáty - tedy odevzdání textu, který zcela či z velké části vychází z práce, kterou student odevzdal již v jiném předmětu.

Obsah

1. AMERICKÝ KONSTITUCIONALISMUS

Federalista

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): Ideals and Ideologies: A Reader. New York, HarperCollins 1991, s. 38-39, 95-98.

GARNER, Richard T. OLDENQUIST, Andrew: Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy.

Belmont. Wadsworth 1990, s. 412-419.

2. PROBLÉM TYRANIE VĚTŠINY

de Tocqueville

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): Ideals and Ideologies: A Reader. New York, HarperCollins 1991, s. 40-47.

GARNER, Richard T. OLDENQUIST, Andrew: Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy.

Belmont. Wadsworth 1990, s. 419-437.

3. PROBLÉM TYRANIE VĚTŠINY A OBČANSKÁ NEPOSLUŠNOST

J. St. Mill, Thoreau

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): Ideals and Ideologies: A Reader. New York, HarperCollins 1991, s. 48-54, 109-115.

GARNER, Richard T. OLDENQUIST, Andrew: Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy.

Belmont. Wadsworth 1990, s. s. 296-311 a 449-459.

4. TOTALITARISMUS I

Komunismus - Marx, Engels

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): Ideals and Ideologies: A Reader. New York, HarperCollins 1991, s. 180-205.

GARNER, Richard T. OLDENQUIST, Andrew: Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy.

Belmont. Wadsworth 1990, s. 204-238.

5. TOTALITARISMUS II

Fašismus a nacismus

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): Ideals and Ideologies: A Reader. New York, HarperCollins 1991, s. 288-314.

6. KRITIKA TOTALITARISMU I

Arendtová, Frankfurtská škola

ARENDOVÁ, Hannah: Eichmann v Jeruzalémě; Zpráva o banalitě zla. Praha, Mladá fronta 1995.

BALLESTREM, Karl - OTTMAN, Hennig: Politická filosofie 20. století. Praha, Oikoymenth 1993 (příslušné kapitoly).

7. KRITIKA TOTALITARISMU II

Hayek, Berlin, Nozick

HAYEK, Friedrich A.von: Cesta k nevolnictví (resp. Cesta do otroctví).

GARNER, Richard T. OLDENQUIST, Andrew: Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy.

Belmont. Wadsworth 1990, s. 311-325, 337-353.

8. TEORIE DEMOKRACIE

Habermas, kritika Habermase (Lyotard, Fraser)

SHAPIRO, Ian HABERMAS, Jürgen: Teorie demokracie dnes. Praha, Filosofía 2002.

LYOTARD, Jean-Francois: O postmodernismu. Praha, Filosofía 1993.

FRASER, Nancy: "Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy", Social Text 25/26 (1990), s. 56-80, <http://www.jstor.org/stable/466240>.

9. TEORIE MOCI

Foucault

FOUCAULT, Michel: Dějiny sexuality. I, Vůle k vědění (kapitola Metoda). Praha, Herrmann a synové, 1999

FOUCAULT, Michel: Dohlížet a trestat. Praha, Dauphin, 2000.

10. NOVÁ SOCIÁLNÍ HNUTÍ: FEMINISMUS

Kořeny feminismus (Wollstonecraft), 2. vlna feminismu (de Beauvoir, Friedan), postfeminismus.

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): *Ideals and Ideologies: A Reader*. New York, HarperCollins 1991, s. 336-343.

OATES-INDRUCHOVÁ, Libora: *Dívčí válka s ideologií: klasické texty angloamerického feministického myšlení*. Praha, SLON, 1998.

časopis Aspekt (např. autorky J. Butler, N. Fraser, I. M. Young, L. Nicholson)

11. NOVÁ SOCIÁLNÍ HNUTÍ: EKOLOGISMUS

Hluboká ekologie (Naess), tragédie občiny (Hardin)

SCHWEITZER, Albert et al.: *Závod s časem: Texty z morální ekologie*. Praha, Torst 1996. (především stať A. Naesse)

HARDIN, Garrett: *Tragedy of Commons*, http://www.garretthardinsociety.org/articles/art_tragedy_of_the_commons.html

Následující tituly je možno si zapůjčit u vyučujícího v jeho kanceláři (tř. Svobody 26, kancelář č. 4.22):

BALL, Terence DAGGER, Richard (eds.): *Ideals and Ideologies: A Reader*. New York, HarperCollins 1991.

GARNER, Richard T. OLDENQUIST, Andrew: *Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy*. Belmont. Wadsworth 1990.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Témata písemné práce:

1. Demokracie v Americe - základní myšlenky, které ovlivnily americkou demokracii - federalisté, de Tocqueville, Thoreau...
2. Kritika demokracie (resp. lidovlády) v moderním politickém myšlení - de Tocqueville, Marx a Engels, fašismus, Habermas...
3. Chápání pojmu demokracie v politickém myšlení konce 18. a 19. století - federalisté, de Tocqueville, J.S.Mill, Thoreau...
4. Postoj liberalismu k problému svoboda jedince vs. celospolečenský prospěch - J. St. Mill, Berlin, Hayek, Nozick...
5. Totalitarismus a moderní politické myšlení - Marx a Engels, fašismus, frankfurtská škola, Arendtová, Hayek, Berlin ...
6. Myšlenka odlišnosti v politice - pluralita názorů, otázka politické komunikace - de Tocqueville, fašismus, Arendtová, frankfurtská škola, Habermas, Foucault, Lyotard, feminismus...
7. Problematika soukromé a veřejné sféry - Arendtová, Habermas, Lyotard, feminismus...
8. Nová sociální hnutí: rozšíření obsahu politiky - feminismus, ekologismus, Foucault, Habermas...

Získané způsobilosti

Pochopit, umět vysvětlit a diskutovat o idejích jednotlivých politických myslitelů. Charakterizovat, interpretovat a porovnat politické ideologie. Aplikovat tyto myšlenky a ideologie na současnou politiku, ukázat jejich možné využití. Analyzovat současnou politiku skrze vyučované myslitele a ideologie.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.
- **Přednášející:** Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** BALL, Terence - DAGGER, Richard (eds.). : *Ideals and Ideologies: A Reader*. New York, HarperCollins 1991..
- **Základní:** GARNER, Richard T. - OLDENQUIST, Andrew (eds.). : *Society and the Individual: Readings in Political and Social Philosophy*. Belmont. Wadsworth 1990..
- **Doporučená:** HAYEK, Friedrich A.von. : *Cesta k nevolnictví (resp. Cesta do otroctví)*..
- **Doporučená:** ARENDTOVÁ, Hannah. : *Eichmann v Jeruzalémě; Zpráva o banalitě zla*. Praha, Mladá fronta 1995..
- **Doporučená:** SHAPIRO, Ian - HABERMAS, Jürgen. : *Teorie demokracie dnes*. Praha, Filosofia 2002..

- **Doporučená:** Adorno, W. Theodor, Max, Horkheimer. . 2009. *Dialektika osvícenství. Praha: OIKOYMENH..*
- **Doporučená:** Berlin, I.: *Čtyři eseje o svobodě. Praha: Prostor 1999..*
- **Doporučená:** FOUCAULT, Michel. *Dějiny sexuality. I, Vůle k vědě (kapitola Metoda). Praha, Herrmann a synové, 1999..*
- **Doporučená:** de Tocqueville, A. *Demokracie v Americe.*
- **Doporučená:** OATES-INDRUCHOVÁ, Libora. *Dívčí válka s ideologií: klasické texty angloamerického feministického myšlení. Praha, SLON, 1998..*
- **Doporučená:** FOUCAULT, Michel. *Dohlížet a trestat. Praha, Dauphin, 2000..*
- **Doporučená:** Beauvoirová, S. de.: *Druhé pohlaví, Orbis, 1968.*
- **Doporučená:** Friedan, B.: *Feminine Mystique, Pragma, 2002.*
- **Doporučená:** *Filosofický časopis, 2004, č. 2. (Téma: Habermasova politická a právní teorie).*
- **Doporučená:** MARCUSE, Herbert. *Jednorozměrný člověk: studie o ideologii rozvinuté industriální společnosti. Praha, Naše Vojsko 1991..*
- **Doporučená:** Marx, K.: *Komunistický manifest, Svoboda, 1974..*
- **Doporučená:** Hamilton, A., Jay, J., Madison, J., McClellan, J., Carey, G. W., & Raková, S. (1994). *Listy federalistů: soubor esejí psaných na podporu nové Ústavy předložené federálním Shromážděním 17. září 1787. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.*
- **Doporučená:** HARDIN, Garrett - BADEN, John (eds.). *Managing the commons, New York, W. H. Freeman 1977..*
- **Doporučená:** LYOTARD, Jean-Francois. *O postmodernismu. Praha, Filosofía 1993..*
- **Doporučená:** Mill, J.St. *O svobodě.*
- **Doporučená:** Thoreau, H. D.: *Občanská neposlušnost a jiné eseje, Christiania, 1994.*
- **Doporučená:** Wollstonecraftová, M.: *Obrana práv žen, Jan Laichter, 1904.*
- **Doporučená:** Marx, K.: *Odcizení a emancipace člověka, Mladá fronta, 1967.*
- **Doporučená:** HABERMAS, Jürgen. *Problémy legitimacy v pozdním kapitalismu. Praha, Filosofía 2000..*
- **Doporučená:** ARENDTOVÁ, Hannah. *Původ totalitarismu. Praha, 1996..*
- **Doporučená:** FRASER, Nancy. *"Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy", Social Text 25/26 (1990), s. 56-80.*
- **Doporučená:** Tocqueville, A. (2003). *Starý režim a revoluce. Praha.*
- **Doporučená:** HARDIN, Garrett. *Tragedy of Commons.*
- **Doporučená:** KEARNEY, Richard (ed.). *Twentieth-century continental philosophy. London, Routledge 1999..*
- **Doporučená:** Mill, J.S. (1992). *Úvahy o vládě ústavní. Praha: Svoboda.*
- **Doporučená:** Kohák, E. a kol. (eds.). (1996). *Závod s časem. Texty z morální ekologie. Praha: MŽP.*
- **Doporučená:** SCHWEITZER, Albert et al. *Závod s časem: Texty z morální ekologie. Praha, Torst 1996..*

Vyučovací metody

Přednášení
Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming)

Hodnotící metody

Známkou
Ústní zkouška
Esej
Seminární práce

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Politologie	Bakalářský	Prezenční	Politologie a evropská studia	1	2015	2018	Povinné předměty	A	3	ZS
Politologie	Bakalářský	Prezenční	Politologie a evropská studia	1	2011	2018	Povinné předměty	A	3	ZS
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Politologie a evropská studia	1	2015	2018	Povinně volitelné kurzy - specializační modul V.	B	3	

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Politologie a evropská studia	1	2013	2018	Povinně volitelné kurzy - specializační modul V.	B	3	
